

Βρυξέλλες, 7 Απριλίου 2022
(OR. fr)

8059/22

AGRI 147
AGRISTR 22
ENV 338
CLIMA 161
FORETS 26
RECH 181

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

Αριθ. εγγρ. Επιτρ.: 15045/21

Θέμα: Συμπεράσματα του Συμβουλίου για τη γεωργία και τη δασοκομία όσον αφορά την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τους βιώσιμους κύκλους άνθρακα

Επισυνάπτεται για τις αντιπροσωπίες στο παράρτημα το κείμενο των συμπερασμάτων του Συμβουλίου για τη γεωργία και τη δασοκομία όσον αφορά την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τους βιώσιμους κύκλους άνθρακα, όπως εγκρίθηκε από το Συμβούλιο (Γεωργία και Αλιεία) κατά τη σύνοδό του στις 7 Απριλίου 2022.

**Συμπεράσματα του Συμβουλίου για τη γεωργία και τη δασοκομία όσον αφορά την
ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τους βιώσιμους κύκλους άνθρακα**

Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ

- τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 15ης Νοεμβρίου 2021 σχετικά με τη νέα δασική στρατηγική της ΕΕ για το 2030¹.
 - τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 10ης Ιουνίου 2021 για τη νέα στρατηγική της ΕΕ για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή².
 - τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 19ης Οκτωβρίου 2020 σχετικά με τη στρατηγική «από το αγρόκτημα στο πιάτο»³.
 - τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 29ης Νοεμβρίου 2019, σχετικά με την επικαιροποιημένη στρατηγική της ΕΕ για τη βιοοικονομία⁴.
 - τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2020 με θέμα «Βιοποικιλότητα – η ανάγκη για επείγουσα δράση»⁵.
1. ΧΑΙΡΕΤΙΖΕΙ την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τίτλο «Βιώσιμοι κύκλοι άνθρακα».

¹ 13537/21.

² 9694/21.

³ 12099/20.

⁴ 14594/19.

⁵ 11829/20.

2. ΤΟΝΙΖΕΙ τις ιδιαιτερότητες της γεωργίας και της δασοκομίας όσον αφορά την εξέταση των κλιματικών ζητημάτων. Η γεωργία και η δασοκομία συμβάλλουν στη συνολική προσπάθεια μείωσης των εκπομπών, η οποία πρέπει να παραμείνει στο επίκεντρο του στόχου της ΕΕ για κλιματική ουδετερότητα, και είναι παράλληλα σε θέση να απορροφούν και να αποθηκεύουν άνθρακα μέσω ταμιευτήρων άνθρακα (όπως δάση, δασικά εδάφη και προϊόντα ξυλείας, χορτολιβαδικές εκτάσεις, γεωργοδασοκομία, γεωργικά εδάφη, υδροβιότοποι, κ.λπ.).
3. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ ότι ο στόχος βιώσιμης παραγωγής τροφίμων παραμένει ο πρωταρχικός στόχος του γεωργικού τομέα. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ τη σημασία των δασών και της βιώσιμης διαχείρισής τους, καθώς εκπληρώνουν πολλαπλούς στόχους, συμπεριλαμβανομένων της διατήρησης της βιοποικιλότητας, της συνέχισης και της βελτίωσης της παραγωγής βιομάζας και της συμβολής τους στη βιώσιμη βιοοικονομία. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι η γεωργία και η δασοκομία επηρεάζονται επίσης σε μεγάλο βαθμό από την κλιματική αλλαγή, η οποία έχει επιπτώσεις, μεταξύ άλλων, στη δυνατότητα αποθήκευσης και καθιστά αναγκαία την προσαρμογή των συστημάτων παραγωγής και την αύξηση της ανθεκτικότητας των οικοσυστημάτων.
4. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της Ένωσης για το κλίμα, πέραν του εν εξελίξει νομοθετικού έργου σχετικά με τη δέσμη μέτρων προσαρμογής στον στόχο του 55 %, είναι σκόπιμο να προωθηθούν κίνητρα σε εθελοντική βάση σε επίπεδο διαχειριστών γης, ώστε να ενισχυθούν οι καταβόθρες άνθρακα της Ένωσης μέσω της βιώσιμης αποθήκευσης περισσότερου άνθρακα σε γεωργικά, δασικά και άλλα φυσικά οικοσυστήματα και να διατηρηθούν τα υφιστάμενα αποθέματα άνθρακα, και ΧΑΙΡΕΤΙΖΕΙ εν προκειμένω την πρόθεση ενίσχυσης της χρηματοοικονομικής στήριξης, μεταξύ άλλων από τον ιδιωτικό τομέα, σε συνδυασμό με την Κοινή Γεωργική Πολιτική —η οποία παρέχει στήριξη σε ευρύ φάσμα πρακτικών ανθρακοδεσμευτικής γεωργίας, δέσμευσης άνθρακα και άλλων πρακτικών μετριασμού της κλιματικής αλλαγής— και με άλλες μορφές δημόσιας στήριξης.

5. ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΙ την προσέγγιση της ανθρακοδεσμευτικής γεωργίας ως νέου πράσινου επιχειρηματικού μοντέλου σε εθελοντική βάση, ικανού να παρέχει στους διαχειριστές γης μια πρόσθετη πηγή εισοδήματος, και ενθαρρύνει την ανάπτυξή της στο έδαφος της Ένωσης· ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ, ωστόσο, ότι η αμοιβή ενός διαχειριστή γης θα πρέπει να παρέχει επαρκή κίνητρα χωρίς να προκαλούνται σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις και αλλαγές στη χρήση της γης, όπως μέσω ενεργειών που καθιστούν τη γη λιγότερο προσιτή οικονομικά και λιγότερο διαθέσιμη για τους διαχειριστές γης ή που προκαλούν μείωση της παραγωγής.
6. ΔΙΝΕΙ ΕΜΦΑΣΗ στην ανάγκη για στοχευμένες ενημερωτικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο υφιστάμενων πολιτικών και προγραμμάτων, για την προώθηση της μεταφοράς γνώσεων και της εκπαίδευσης των διαχειριστών γης και άλλων ενδιαφερόμενων μερών, και ΦΡΟΝΕΙ ότι η προώθηση δραστηριοτήτων έρευνας και καινοτομίας θα μπορούσε να συμβάλει στην επίτευξη των στόχων αυτών.
7. ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ ότι, σε επίπεδο ΕΕ, το μεθάνιο (CH_4) αντιπροσωπεύει το 56 % των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (ΑΘ) της γεωργικής παραγωγής⁶, το υποξείδιο του αζώτου (N_2O) αντιπροσωπεύει το 39 %, ενώ το διοξείδιο του άνθρακα (CO_2) αντιπροσωπεύει ένα μικρό ποσοστό των εκπομπών ΑΘ. Επιπλέον, ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι ορισμένες γεωργικές πρακτικές, οι οποίες ενδέχεται να αυξήσουν τη δέσμευση άνθρακα, μπορούν ταυτόχρονα να έχουν ως αποτέλεσμα υψηλότερες εκπομπές υποξειδίου του αζώτου και, συνεπώς, ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ το δυνητικό όφελος μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης της ανθρακοδεσμευτικής γεωργίας.

⁶ Στοιχεία του 2019 βάσει απογραφών των αερίων θερμοκηπίου της ΕΕ των 27, Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος (ΕΟΠ). Τα στοιχεία αυτά δεν περιλαμβάνουν τις εκπομπές από την κατανάλωση ενέργειας στη γεωργική παραγωγή. Η λεπτομερής μεθοδολογία παρατίθεται στη σειρά δεικτών με τίτλο «Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου από τη γεωργία στην Ευρώπη» που δημοσιεύτηκε από τον ΕΟΠ στις 15 Δεκεμβρίου 2021.

8. Μολονότι ΘΕΩΡΕΙ εύστοχα τα παραδείγματα που αναφέρονται από την Επιτροπή στην ανακοίνωσή της ως πρακτικές που ευνοούν την αποθήκευση άνθρακα στο έδαφος και σε άλλα οικοσυστήματα, ΔΙΝΕΙ ΕΜΦΑΣΗ στην ανάγκη να συνεκτιμηθούν οι διαφορετικές συνθήκες που επικρατούν στα κράτη μέλη και στις περιοχές τους κατά την αξιολόγηση των πρακτικών για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής. Ωστόσο, ΤΟΝΙΖΕΙ ότι οι πρακτικές ανθρακοδεσμευτικής γεωργίας πρέπει να εφαρμόζονται με σεβασμό στην περιβαλλοντική ακεραιότητα, αποτρέποντας ιδίως τις αρνητικές συνέπειες στη βιοποικιλότητα. Στο πλαίσιο αυτό, ΠΡΟΤΡΕΠΕΙ την Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, να παράσχει περαιτέρω παραδείγματα βελτιωμένων πρακτικών διαχείρισης της γης, πέραν εκείνων που αναφέρονται στην ανακοίνωση, με βάση την επικρατούσα επιστημονική άποψη.
9. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ την ύπαρξη παράλληλων οφελών που συνδέονται με τις προαναφερθείσες πρακτικές και μπορούν να συμβάλουν ιδιαίτερα στη διατήρηση της βιοποικιλότητας, καθώς και της ποιότητας των υδάτων, του εδάφους και του αέρα.
10. ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΙ την πρόθεση της Επιτροπής να καθορίσει ένα ισχυρό πλαίσιο πιστοποίησης με βάση τυποποιημένες και επικυρωμένες επιστημονικές μεθόδους και διαγνωστικά μέσα σε ευρωπαϊκό επίπεδο, με σκοπό την παρακολούθηση, αναφορά και επαλήθευση των ποσοτήτων άνθρακα που αποθηκεύονται και εκπέμπονται και ΠΡΟΤΕΙΝΕΙ το εν λόγω πλαίσιο να προβλέπει ότι η Επιτροπή υποχρεούται να διενεργεί ανεξάρτητη επαλήθευση της σημειωθείσας προόδου στον τομέα της ανθρακοδεσμευτικής γεωργίας και να υποβάλλει σχετικές εκθέσεις. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι, για να διασφαλιστεί η αξιοπιστία του πλαισίου αυτού, κριτήρια υψηλής ποιότητας, όπως η διαφάνεια, η προσθετικότητα, η μονιμότητα και η αποτροπή αρνητικών επιπτώσεων στο περιβάλλον και τη βιοποικιλότητα, θα πρέπει να βρίσκονται στον πυρήνα του, και το εν λόγω πλαίσιο δεν θα πρέπει να αποθαρρύνει οποιαδήποτε τρέχουσα προσπάθεια των διαχειριστών γης.
11. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι το μελλοντικό αυτό πλαίσιο πιστοποίησης θα πρέπει να είναι απλό, να μην προκαλεί δυσανάλογο διοικητικό φόρτο ώστε να διευκολύνει τη συμμετοχή των διαχειριστών γης και δεν θα πρέπει να οδηγεί σε κυρώσεις σε περίπτωση που η δέσμευση άνθρακα είναι χαμηλότερη της αναμενόμενης για λόγους που δεν σχετίζονται με τις ενέργειες των διαχειριστών γης.

12. ΤΑΣΣΕΤΑΙ ΥΠΕΡ της έγκαιρης σύστασης ομάδας εμπειρογνομόνων της Ένωσης, αποτελούμενης από εκπροσώπους των κρατών μελών, μεταξύ άλλων στους τομείς της δασοκομίας, της γεωργίας και του περιβάλλοντος, που θα επικουρεί την Επιτροπή κατά τη συνεκτίμηση υφιστάμενων βέλτιστων πρακτικών όσον αφορά την ανθρακοδεσμευτική γεωργία. ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΙ ότι η ομάδα αυτή θα μπορούσε, ειδικότερα, να βοηθήσει την Επιτροπή να μελετήσει όλα τα υφιστάμενα διεθνή και εθνικά συστήματα για τη λογιστική καταγραφή των μειώσεων των εκπομπών ΑΘ και της αποθήκευσης άνθρακα στους τομείς της γεωργίας και της δασοκομίας, καθώς και τα υφιστάμενα συστήματα πιστοποίησης απορροφήσεων άνθρακα. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να συνεκτιμήσει το έργο της ομάδας εμπειρογνομόνων με σκοπό την αξιολόγηση των δυνητικών επιπτώσεων της διεύρυνσης του πεδίου εφαρμογής του ενωσιακού κανονιστικού πλαισίου για την πιστοποίηση των απορροφήσεων άνθρακα ώστε να περιλαμβάνεται η μείωση εκπομπών ΑΘ στη γεωργία, συμπεριλαμβανομένου μεγαλύτερου κινήτρου για τους διαχειριστές γης να μειώσουν τις εκπομπές ΑΘ σε επίπεδο γεωργικής εκμετάλλευσης.
13. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ ότι το πλαίσιο πιστοποίησης θα πρέπει να περιλαμβάνει τις απαραίτητες δυνατότητες ευελιξίας ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι ιδιαιτερότητες των κρατών μελών και των περιοχών τους και τα συστήματα παραγωγής (συμπεριλαμβανομένου του μεγέθους των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, των αγροτεμαχίων και δασών, των κλιματικών συνθηκών, των τύπων εδάφους και των πρακτικών καλλιέργειας), χωρίς να διακυβεύεται η περιβαλλοντική ακεραιότητα του συστήματος.
14. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι το κανονιστικό πλαίσιο πιστοποίησης θα πρέπει να εφαρμοστεί σε πλήρη συνοχή με άλλες ενωσιακές πολιτικές και τους στόχους τους, αποφεύγοντας τη διπλή μέτρηση, τη διαρροή άνθρακα, και χωρίς να υπονομεύεται ο στόχος της επισιτιστικής ασφάλειας.
15. ΖΗΤΕΙ το μελλοντικό πλαίσιο πιστοποίησης να σχεδιαστεί λαμβάνοντας υπόψη τις υφιστάμενες εθνικές πρωτοβουλίες για την επίτευξη του ίδιου στόχου και, ει δυνατόν, να συνάδει με αυτές.
16. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να διερευνήσει κατά πόσον και με ποιον τρόπο θα μπορούσε το ενωσιακό ρυθμιστικό πλαίσιο να καλύψει ευρύτερο φάσμα πρακτικών, συμπεριλαμβανομένων των γεωργικών εκπομπών ΑΘ και, ενδεχομένως, την οικονομική αξία των παράλληλων οφελών, χωρίς να υπονομεύεται η απλότητα και η σαφήνεια του συστήματος.

17. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να συνεκτιμήσει τα στοιχεία που αναφέρονται στα παρόντα συμπεράσματα, ειδικότερα κατά την κατάρτιση της νομοθετικής πρότασής της για τη θέσπιση ενωσιακού πλαισίου πιστοποίησης.
-